

VDU „RASOS“ GIMNAZIJOS BENDRUOMENĖS ETIKOS KODEKSAS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gimnazijos bendruomenės etikos kodeksas (GBEK) – apibrėžia Vytauto Didžiojo universiteto „Rasos“ gimnazijos administracijos, mokytojų, kitų įstaigos darbuotojų, mokinių ir jų tėvų santykius, saugančius asmenų žmogiškąją vertę bei jų orumą ir pagrindines etikos normas, kuriančias pasitikėjimu, atsakomybe, teisingumu ir garbingumu pagrįstą gimnazijos kultūrą.
2. Gimnazija remiasi žodžio ir įsitikinimų laisvės, demokratiškumo ir teisingumo principais.
3. Bendruomenėje puoselėjama bendravimo kultūra, pasireiškianti tarpusavio pagarba, geranoriškumu ir mokėjimu susitarti. Gimnazijos vadovas užtikrina bendradarbiavimu grįstus santykius ir bendruomenės etikos normų laikymąsi.
4. Bendruomenės nariai pripažįsta gimnazijos valdymo struktūrą, savo veikloje laikosi subordinacijos ir pareiginių nuostatų.
5. Skirtingos pedagogų kvalifikacinės kategorijos ir pareigos neturi kliudyti visiems pedagogams lygiateisiškai reikšti nuomones ir ginti savo įsitikinimus.
6. Gimnazija brangina savo reputaciją. Intrigos, konfliktai, kenkimas kitiems ir pedagogų bendruomenės skilimas trukdo ugdymo įstaigai atlikti savo tiesiogines funkcijas.
7. Už išsakytą kritiką asmenį persekioti griežtai draudžiama. Kritika pirmiausia turi būti vidinė, t. y. gimnazijoje, o ne už gimnazijos ribų, išsakoma tiesiogiai ir atvirai. Gimnazijoje neturi būti vietos apkalboms ir šmeižtui.
8. Bendruomenės nariai neviešina konfidencialios tarnybinės informacijos, skirtos vidiniams ugdymo įstaigos reikalams.

ADMINISTRACIJOS ETIKOS PAGRINDINĖS NORMOS

9. Gimnazijos administracija toleruoja politinių, religinių, filosofinių požiūrių ir nuomonių įvairovę, sudaro sąlygas pasidalinti požiūriais, tartis ir susitarti.
10. Pedagogai negali būti diskriminuojami, ignoruojami ar persekiojami dėl jų įsitikinimų bei administracijos asmeninių simpatijų ar antipatijų.
11. Administracija negali reikalauti ar rinkti informacijos apie asmeninį darbuotojo gyvenimą, nesusijusį su darbu.
12. Gimnazijos vadovo vertinimai ir sprendimai yra pagrįsti realiais pedagogų nuopelnais, faktais ir yra nešališki. Sprendimai suteikti teisę pedagogui atestuotis aukštesnei kvalifikacinei kategorijai priimami nepriklausomai nuo jų asmeniško artimumo ar paklusnumo administracijos vadovui.
13. Pedagogai turi teisę iš administracijos gauti informaciją, svarbią jų ir gimnazijos darbui. Administracija negali nuslėpti ar tendencingai iškreipti informacijos, turinčios įtakos pedagogo karjerai ir darbo kokybei. Pedagogų bendruomenei svarbūs sprendimai gimnazijoje priimami ir skelbiami remiantis viešumo principais.
14. Gimnazijos vadovas ir administracija yra objektyvūs ir nesavanaudiški. Jų tarnybinių sprendimų nelemia jų pačių, jų šeimos narių, giminių ar draugų asmeniniai interesai.

PEDAGOGŲ ETIKOS PAGRINDINĖS NORMOS

15. Pedagogai nuolat rūpinasi savo išsilavinimu, kvalifikacijos tobulinimu ir ieško efektyvesnių pedagoginio darbo metodų. Jo profesinė etika reikalauja atsidavimo savo darbui.
16. Pedagogas yra atsakingas už administracijos jam pavestų funkcijų vykdymą bei patikėtus materialinius resursus.
17. Pedagogas atsako už jam patikėto pedagoginio darbo kokybę.
18. Pedagogas užtikrina psichologiškai ir fiziškai saugią aplinką, kabinete ir aplinkoje laikosi higienos reikalavimų.
19. Pedagogo autoritetas grindžiamas kompetencija, teisingumu, taktu, gebėjimu rūpintis ugdytiniais. Pedagogo reiklumas ugdytiniui yra pozityvus ir pagrįstas.
20. Bendraudamas su visais gimnazijos bendruomenės nariais, pedagogas yra pagarbus, mandagus ir korektiškas, laiku atvyksta į pamokas, posėdžius ir kitus renginius.
21. Pedagogas visų pirma yra visapusiškai reiklus sau. Pedagogo apranga kukli ir neiššaukianti.
22. Pedagogas pasirenka tokius darbo metodus, kurie skatina pozityvius ugdytinių bruožus, savarankiškumą, savikontrolę ir abipusius santykius. Pedagogas gali savo nuožiūra pasirinkti ugdomąją veiklą bei kurti naujus ugdymo būdus, atitinkančius jų amžiaus tarpsnį, jei šie yra tinkami profesiniu požiūriu bei padorūs.
23. Pedagogas turi teisę naudotis įvairiais informacijos šaltiniais. Atrinkdamas ir perteikdamas informaciją mokiniams, pedagogas laikosi objektyvumo, tinkamumo ir padorumo principų. Ugdytiniais pateikiamos informacijos negalima tendencingai iškreipti ar pakeisti jos autorystės.
24. Vertindamas ugdytinių elgesį ir pasiekimus, pedagogas siekia stiprinti jų savigarbą ir pasitikėjimą savo jėgomis. Paskelbęs ugdytinį nepagrįstai menkinančius vertinamuosius sprendimus, stengiasi nedelsdamas ištaisyti savo klaidą.
25. Pedagogas yra nešališkas, vienodai geranoriškas ir prielankus visiems mokiniams. Vertindamas mokinių pasiekimus balais, pedagogas yra objektyvus ir teisingas. Neleistina mažinti ar didinti vertinimo balus, dirbtinai palaikant pažangumo rodiklius.
26. Pedagogas nuolat rūpinasi savo kalbos ir bendravimo kultūra. Jo kalboje neturi būti keiksmažodžių, vulgarybių, šiurkščių, žeidžiančių frazių.
27. Rūkymas, girtavimas ir piktnaudžiavimas psichotropinėmis medžiagomis yra nesuderinamas su pedagogo profesija.
28. Pedagogas nepiktnaudžiauja savo tarnybine padėtimi. Jis negali išnaudoti ugdytinių ir reikalauti, kad šie jam teiktų kokias nors paslaugas ar patarnavimus.
29. Už savo darbą, įskaitant ir papildomą, pedagogas neturi teisės reikalauti iš ugdytinio papildomo atlyginimo.
30. Pedagogų tarpusavio santykiai grindžiami kolegialumu, partneryste ir pagarba. Pedagogas saugo ne tik savo, bet ir savo kolegų autoritetą. Ugdytinių ar kitų asmenų akivaizdoje jis nežemina kolegų. Pedagogai vengia nepagrįstų ir skandalingų tarpusavio konfliktų. Kilus nesutarimams, siekia konstruktyviai juos įveikti.
31. Tos pačios įstaigos pedagogai vengia konkurencijos, trikdančios jų partnerystę atliekant bendrą darbą. Pedagogus sieja vienas kito palaikymas, pagalba, atvirumas, pasitikėjimas.
32. Jei pedagogas dalyvauja taryboje, komisijoje ar darbo grupėje, turinčioje priimti sprendimus, kurių rezultatais jis pats yra asmeniškai suinteresuotas ir dėl to negali būti nešališkas, apie tai jis praneša svarstyme dalyvaujantiems asmenims ir nusišalina nuo balsavimo ar kitokio sprendimų priėmimo.
33. Santykiai su tėvais ir globėjais grindžiami abipuse pagarba ir geranorišku bendradarbiavimu.

34. Pedagogas konsultuoja tėvus bei globėjus sprendžiant vaikų auklėjimo problemas, padeda švelninti tėvų ir vaikų konfliktus.
35. Pedagogas saugo vaikų patikėtą nuomonę apie savo tėvus arba globėjus, o tėvų arba globėjų - apie vaikus. Perduoti tokią nuomonę kitai pusei galima tik gavus tą nuomonę patikėjusio asmens sutikimą.
36. Pedagogų santykiai su tėvais neturi daryti įtakos mokinio asmens bei pasiekimų vertinimui.
37. Pedagogas yra sąžiningas ir griežtai laikosi įstatymų. Su pedagogo profesine etika nesuderinamas nei kyšio ėmimas, nei jo davimas.
38. Ugdymo įstaigos vadovas ar pedagogas gali priimti bet kokią nesavanaudišką mokinių tėvų ar rėmėjų paramą, skirtą ugdymo įstaigai. Apie tokios paramos suteikimą turi būti informuota bendruomenė ir už ją pareikšta vieša padėka.
39. Pedagogų santykiams su ugdytiniais ir vertinimui negali turėti įtakos jų tėvų ar globėjų parama mokyklai.

GIMNAZISTŲ IR JŲ TĖVŲ PAGRINDINĖS ETIKOS NORMOS

40. Gimnazisto etika reikalauja atsakomybės atliekant savo pareigas.
41. Gimnazistas yra reiklus sau ir siekiantis tobulėti. Jam būdingas savarankiškumas, savikontrolė, saviugda, noras bendradarbiauti ir padėti kitiems.
42. Gimnazistas rūpinasi savo išsilavinimu, išsiauklėjimu, ieško tobulesnių mokymosi būdų, gali teikti siūlymus. Gimnazistas atsako už savo mokymosi rezultatus.
43. Gimnazistas yra atsakingas už mokytojų, administracijos jam pavestų funkcijų vykdymą bei patikėtus materialinius resursus.
44. Bendraudamas su bendraklasiais ir visais kitais atvejais gimnazistas yra pagarbus, mandagus ir korektiškas. Jis žino etiketo normas ir jų laikosi.
45. Gimnazistas yra teigiamo elgesio pavyzdys ne tik gimnazijoje, bet ir už jos ribų, ypač socialiniuose tinkluose. Gimnazistas saugo savo ir gimnazijos reputaciją bei garbę, nemeluoja.
46. Gimnazistas nešioja nustatyto pavyzdžio uniformą, dėl kurios nešiojimo pasirašo sutartyje. Apranga yra tvarkinga ir švari.
47. Gimnazistas turi teisę į asmeninio gyvenimo privatumą, tačiau jo pasirinktas gyvenimo būdas neturi menkinti gimnazisto vardo.
48. Rūkymas, alkoholio, narkotikų vartojimas, svaiginimasis kitomis priemonėmis, prekiavimas jomis, azartiniai lošimai, pornografijos žiūrėjimas ir platinimas nesuderinami su gimnazisto garbe.
49. Gimnazistų tarpusavio santykiai grindžiami pagarba. Gimnazistas saugo ne tik savo, bet ir savo bendruomenės narių garbę, nežemina bendruomenės narių.
50. Gimnazistas vengia nepagrįstų ir skandalingų konfliktų. Kilus nesutarimams, siekia konstruktyviai juos įveikti.
51. Gimnazistas nuolat rūpinasi savo kalbos ir bendravimo kultūra. Jo kalboje nėra keiksmažodžių, vulgarybių, šiurkščių, žeidžiančių frazių.
52. Gimnazistui neleistina tretiesiems asmenims perduoti ar skelbti viešoje erdvėje kitų bendruomenės narių asmeninę informaciją, išskyrus įstatymų numatytus atvejus.
53. Gimnazistas negali reikalauti, kad pedagogai jo darbus vertintų aukštesniais balais, jei realios jo žinios ir gebėjimai neatitinka vertinimo kriterijų.
54. Gimnazistas neturi teisės siūlyti atlygio siekdamas aukštesnio įvertinimo.
55. Gimnazistas laikosi akademinio sąžiningumo principų. Atsiskaitydamas pateikia tik savo darbą, nesinaudoja kitų mokinių darbais arba jų rezultatais, neklastoja, nepasakinėja ir

- neleidžia kitiems mokiniams nusirašyti savo darbo bei nenusirašinėja pats. Gimnazistai nedangsto vieni kitų klaidų bei nusižengimų.
56. Kritika tarp gimnazistų pirmiausia turėtų būti vidinė, išsakoma tiesiogiai ir atvirai. Gimnazijoje neturi būti vietos apkalboms ir šmeižtui.
 57. Atsiradus patyčioms, grasinimams ar prasidėjus persekiojimams, būtina informuoti klasės auklėtoją, socialinę pedagogę ir administraciją.
 58. Gimnazistus sieja vienas kito palaikymas, pagalba, atvirumas ir pasitikėjimas. Gimnazistas vengia konkurencijos trukdančios atlikti bendrą darbą.
 59. Gimnazistas saugo, taupiai ir pagrįstai naudoja materialinius ir kitus resursus. Gimnazijos patalpų, baldų, mokomųjų priemonių, kompiuterių, kitų įrenginių, įrankių ir medžiagų nenaudoja savo asmeniniams reikalams. Išimtis, naudojantis daiktais ir patalpomis, nustato gimnazijos administracija.
 60. Tėvų santykiai su pedagogais grindžiami abipuse pagarba ir geranorišku bendradarbiavimu.
 61. Tėvų kritika, skirta pedagogų ar administracijos darbui, jų priimtiems sprendimams, požiūriams ir poelgiams įvertinti, neturėtų žeminti kritikuojamų asmenų. Ji turi būti pagrįsta, konstruktyvi, taktiška, neužgauli ir geranoriška.
 62. Dėl nepasitenkinimo pedagogo darbu tėvai pirmiausia turi kreiptis į patį pedagogą ir į klasės auklėtoją ir jiems išsakyti savo kritiką. Nepavykus išspręsti problemos, tėvai gali kreiptis į administraciją ir į gimnazijos vadovą, tačiau jų teiginiai negali būti tendencingai netikslūs, piktavališki ir įžeidūs.
 63. Gimnazijoje iškilusias problemas neetiška spręsti pirmiausiai kreipiantis į aukštesnės švietimo institucijas, taip aplenkiant gimnazijos bendruomenę.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

64. VDU „Rasos“ gimnazijos Bendruomenės etikos kodeksas viešai apsvarstytas pedagogų, mokinių ir tėvų susirinkimuose ir skelbiamas gimnazijos internetiniame puslapyje.
65. Bendruomenės etikos kodeksu vadovaujasi visi įstaigos darbuotojai, mokiniai ir mokinių tėvai.
66. Bet kuris bendruomenės narys turi teisę pateikti raštišką pranešimą gimnazijos vadovui apie asmenį, kuris nesilaiko gimnazijos bendruomenės etikos kodekso. Vadovas, išklausęs abi puses, nusprendžia, ar reikia sudaryti darbo grupę situacijai tirti.
67. Darbo grupės išvados turi patariamąjį, skatinamąjį ir auklėjamąjį poveikį. VDU „Rasos“ gimnazijos Bendruomenės etikos kodeksas yra garbės kodeksas ir administracinė atsakomybė už jo pažeidimus netaikoma.

VDU „Rasos“ gimnazijos Bendruomenės etikos kodeksas parengtos remiantis filosofijos dr. K. Stoškaus paruoštu Pedagogų etikos kodeksu ir Švietimo reformos strategijos grupės mokslininkų siūlymais bei patarimais.

Bendruomenės etikos kodeksą parengė gimnazijos darbo grupė: D.Roževičienė, V.Juškienė, M.Mackelienė, J.Žilytė, G.Rakauskienė, V.Marojan, V.Mitkevičienė, J. Misevičius, R.Talandienė (4E klasės gimnazistės mama), M.Tamulaitytė (4A gimnazistė).